

Инструмент за проучване FOCUS

Индивидуалната оценка – врата към ориентирано към децата правосъдие

Декември 2021

Working together for children in criminal proceedings

Terre des hommes
Helping children worldwide.

Проект FOCUS е съфинансиран от програма „Права, равенството, гражданство“ на Европейския съюз

Disclaimer

Съдържанието на Индивидуалната оценка – Инструмент за проучване представя възгледите само на автора и е негова/нейната отговорност. Европейската комисия не поема никаква отговорност за използването на информацията, която съдържа.

Съдържание

Благодарности	4
За проект FOCUS	5
Въведение	7
1. Закони, политики, процедури относно процесите за индивидуална оценка	8
1.1 Обобщен преглед на системата в основата на процесите за провеждане на индивидуална оценка	8
1.2 Основни въпроси относно правната, политическата и процедурната рамка	9
2. ПРАКТИКА: Как се извършва индивидуалната оценка бна обстоятелствата и нуждите	10
2.1 Таблица: Преглед на процесите на индивидуална оценка	10
2.2 Таблица: Преглед на етапите на процедурите за провеждане/употреба на индивидуалната оценка	12
2.3 Основни въпроси: Практиката на фокус	15
a) 14	
b) 16	
c) 16	
3. Въпроси за рефлексия относно въздействието, текущи предизвикателства и потенциални възможности за промяна	19
Въздействие на процеса на индивидуална оценка	19
Текущи предизвикателства	19
Потенциални възможности за промяна	20
Кратък анализ на ключовите нужди и възможности, които се отнасят до	21

Благодарности

Инструментът за проучване по проект FOCUS е разработен като част от проекта FOCUS и е компонент от набора от **инструменти и ресурси на FOCUS**. Тази версия е разработена за пилотния процес, който да бъде приложен по проекта през 2021 г. в България, Нидерландия, Сърбия, Румъния и Гърция. Инструментът за проучване FOCUS помага на заинтересованите страни да прегледат ситуацията в момента по отношение на прилагането на индивидуалната оценка като процес (инструмент).

Ребека О'Донъл (Child Circle) бе водеща фигура в разработването на Инструмента за проучване по проект „FOCUS“, като получи ценни напътствия от експертите в проекта Силвия Рандацо, експерт по правосъдие за деца, Анемиеке Волтиус, изследовател, медиатор и учител, Мариама Диало, регионален ръководител на програма „Достъп до правосъдие“, Регионален офис на Terre des hommes за Европа, Оринда Жони, регионален координатор на проект „ФОКУС“, както и партньорите по проекта Център за правата на детето (Сърбия), Defence for Children (Нидерландия), Институт по социални дейности и практики (България), Terre des hommes Гърция и Terre des hommes Румъния.

За проект FOCUS

Проект FOCUS¹ (2020-2022) е финансиран от Европейския съюз проект, който има за цел да насърчава и подкрепя прилагането на правните задължения на ЕС за провеждане на **индивидуална оценка на нуждите и обстоятелствата на деца, въвлечени в наказателни производства като жертви, извършители или заподозрени**. Тези задължения са част от три директиви на ЕС, касаещи борбата с сексуалното насилие и сексуалната експлоатация², правата на жертвите на престъпления³ и процесуалните гаранции⁴ в зависимост от тяхното транспониране, понякога частично в националното законодателство.

Крайната цел на проекта е да подкрепи правосъдието, насочено към детето, и да гарантира, че децата в контакт със закона, като жертви и като нарушители, получават индивидуални грижи и имат достъп до персонализирана подкрепа и отговор, включително чрез процеси на възстановително правосъдие. Партньорите на FOCUS виждат прилагането на **всеобхватен и мултидисциплинарен процес на индивидуална оценка като вход към правосъдието, насочено към детето**. Фокусът е насочен по-специално към:

1. Да избрани систематични практики за индивидуална оценка с по-често приложение при деца, участващи в наказателни производства.
2. Да надгради знанията, капацитета и уменията на специалистите в младежкото правосъдие относно стандартите, инструментите, процедурите и процесите при използването на мултидисциплинарна индивидуална оценка с деца в наказателното производство.
3. Да изгради знанията и капацитета на децата относно техните права в системата на наказателното правосъдие и овластяване на децата да бъдат агенти на промяната и застъпници за правосъдие, насочено към детето.

Проектът фасилитира ученето чрез международен взаимен обмен на практики между петте целеви страни: България, Гърция, Сърбия, Румъния и Холандия. Партньорите на FOCUS идентифицираха пропуски между теорията и практиката при прилагането на индивидуални практики за оценяване, пропуски, които бяха преодолени чрез предоставяне на специалистите на нови практически инструменти и ресурси за прилагане и систематизиране на процеса и практиката на индивидуална оценка в техните страни.

Основните разработени инструменти и ресурси на FOCUS са:

1. Стандартите FOCUS: предоставят ръководни принципи за извършване на индивидуални оценки за деца, участващи в наказателни производства, включително зачитане на Хартата на основните права и Конвенцията на ООН за правата на детето (инструмент)
2. Инструментът за саморефлексия на стандартите FOCUS: придружава стандартите FOCUS и подпомага заинтересованите страни и специалистите в осмислянето на това как

¹ <https://tdh-europe.org/our-work/focus-on-my-needs-working-together-for-children-in-criminal-proceedings-7144>

² Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета

³ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета

⁴ Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 година относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство

стандартите се прилагат или могат да бъдат прилагани по-добре в тяхната практика или в техните национални системи (инструмент).

3. Инструментът за проучване FOCUS: помага на заинтересованите страни да преразгледат състоянието на развитието на индивидуалните процеси на оценка (инструмент)
4. Референтната таблица FOCUS за напредък помага на заинтересованите страни да идентифицират действия за постигане на подобрения (инструмент)
5. Инструментът за пилотно планиране FOCUS: помага на заинтересованите страни да планират пилотни дейности за подобряване на индивидуалните процеси на оценка (инструмент)
6. Резюме на изследване в Европа на FOCUS за индивидуална оценка с деца (ресурси)
7. Международни стандарти по правата на човека, приложими към индивидуалните практики за оценка (ресурси)
8. Въпроси и отговори за индивидуална оценка – портал към правосъдие, насочено към детето: ключови концепции и често задавани въпроси (ресурси)
9. Материали по FOCUS за подобряване на капацитета са: наръчник за обучение, техническа платформа, модули за електронно обучение.

Въведение

Този инструмент може да се използва от участници, работещи с деца в наказателни производства, за да се установи състоянието на развитието на процеса на прилагане на индивидуалната оценка и може да се използва в комбинация с инструмента за планиране на пилотно прилагане, стандартите FOCUS и инструмента за саморефлексия на стандартите. Инструментът може да се използва и като ресурс за подкрепа на обучители, подготвящи курс за обучение.

Използването на този инструмент може да бъде допълнено от документа за въпроси и отговори и от стандартите, които предоставят въведение в отделните процеси на индивидуална оценка и ключови елементи във връзка с тях.

Попълнените таблици от този инструмент могат да се използват като основна справка за професионалисти, използващи инструмента за саморефлексия на стандартите FOCUS.

След оценка на състоянието на развитие, инструментът «Референтна таблица за напредъка по FOCUS» може да се използва за идентифициране на целите за напредък, а инструментът за планиране пилотно прилагане на FOCUS може да се използва за планиране на дейности, които могат да помогнат за постигане на напредък.

Този документ включва набор от въпроси, на които ще трябва да отговорят професионалистите, работещи с деца, за да се установи състоянието на развитието на процесите за индивидуална оценка. Тези въпроси са групирани в три области, както следва:

1. Закони, политики, процедури

1.1 Обобщен преглед на системата в основата на процесите за провеждане на индивидуална оценка

1.2 Основни въпроси относно правната, политическата и процедурната рамка

2. Практика: Създаване на по-подробна информация за индивидуалната оценка, която се прилага в момента

2.1 Преглед на процесите на индивидуална оценка

2.2 Преглед на етапите на процедурите за провеждане/употреба на индивидуалната оценка

2.3 Основни въпроси: Практиката на фокус

3. Въпроси за рефлексия относно въздействието, текущи предизвикателства и потенциални възможности за промяна

1. Закони, политики, процедури относно процесите за индивидуална оценка

1.1 Обобщен преглед на системата в основата на процесите за провеждане на индивидуална оценка

Забележка: В някои страни съществуват различни процеси за индивидуални оценки за деца жертви, от една страна, и за заподозрени и обвиняеми деца, от друга. Следователно може да е важно тези таблици да се попълнят два пъти, за да се направи профил на всеки от тези процеси.

Обобщен преглед на законите, политиките и процедурите	
1. Съществува ли закон относно индивидуалната оценка (ясни задължения)?	
2. Има ли ясни процедури (дефиниции кой, къде, кога, как, какво)?	
3. Има ли протоколи за координация (тъй като процесите на индивидуална оценка разчитат на различни участници, които работят заедно, за да проведат, допринесат използват или проследят индивидуалната оценка)?	
4. Съществуват ли инструменти и практики (като инструменти за управление на случай или чеклистове)?	
5. Тези инструменти включват ли обучени професионалисти (обучения)?	
6. Налични ли са специфични ресурси (напр, специални случаи и нужди)?	
7. Съществуват ли механизми за отговорност, наблюдение и преглед?	

1.2 Основни въпроси относно правната, политическата и процедурната рамка (да се отговори както за децата-жертви, така и за децата извършители/заподозрени)

- 1.1 В кои закони е регламентирана индивидуалната оценка и какво гласи законодателството по отношение на индивидуалната оценка? Те отговаряват ли на Европейските директиви? (Вижте «Кратък обзор на международното законодателство и насоки»)
- 1.2 Както гласи рамката на политиките по отношение на индивидуалната оценка (има ли някакви нови политики)?
- 1.3 Какви процедури са налице за индивидуална оценка на деца жертви или извършители/заподозрени?
- 1.4 Какви ръководства или практически указания за индивидуална оценка съществуват на жертви на престъпления или извършители/заподозрени?
- 1.5 Дали някои от посочените по-горе процедури и документи са насочени специално към децата? Насочени ли са към уязвими групи, включително деца?
- 1.6 Кой професионалисти са въввлечени в процесите на индивидуална оценка (прави/изготвя индивидуална оценка, кой я използва)?
- 1.7 Съществуват ли някакви протоколи за координация между различните професионалисти относно индивидуалната оценка?
- 1.8 Какви са налични инструменти за индивидуална оценка?
- 1.9 Каква е квалификацията на лицето/ведомството, което провежда индивидуалната оценка?

2. ПРАКТИКА: Как се извършва индивидуалната оценка на обстоятелствата и нуждите

2.1 Таблица: Преглед на процесите на индивидуална оценка

Бележка: В някои страни съществуват различни процеси за индивидуални оценки за деца жертви, от една страна, и за заподозрени и обвиняеми деца, от друга. Следователно, може да е важно тези таблици да се попълнят два пъти, за да се направи профил на всеки от тези процеси.

<p>Каква е целта на индивидуалната оценка?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Да гарантира, че децата могат да се ползват от процесуалните си права; ◆ Да гарантира отчитането на специалните потребности на децата от гледна точка на закрила, образование, обучение и социална интеграция; ◆ Да установи и да отбележи в съответствие с процедурата за протоколиране в съответната държава членка такава информация за индивидуалните черти на детето и конкретните обстоятелства, свързани с него, която може да се използва от компетентните органи, когато: а) решават дали да бъде предприета конкретна мярка в полза на детето; б) преценяват целесъобразността и ефективността на всякакви мерки за процесуална принуда по отношение на детето; в) вземат решение или предприемат действие в хода на наказателното производство, включително при постановяването на присъдата. (Директива относно процесуалните гаранции); ◆ За да се определят специфичните им нужди от защита и да се установи дали и до каква степен те ще се ползват от специални мерки в хода на наказателното производство (Директива относно правата на жертвите, децата жертви); ◆ Да включи децата в процеса с оглед те да получат възможност по-добре да участват в производството като цяло.
<p>Кой използва индивидуалната оценка и с каква цел?</p>	<p>Списък на участниците Списък на решенията/услугите, за които служи оценката</p>
<p>Кой провежда оценката?</p>	<p>Списък на участниците</p>

<p>Какъв е обхватът на оценката?</p>	<p>Обръща внимание на:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Личността и степента на зрелост на детето, на неговата икономическа, социална и семейна среда ◆ Всякакъв друг конкретен белег за уязвимост ◆ Особените обстоятелства на всяко отделно дете жертва, като се отчита надлежно мнението, нуждите и опасенията на детето.
<p>Каква е ролята и какви са правата на детето?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Детето е информирано за целта на оценката и нейните резултати ◆ Активно участие на детето ◆ носителят на родителска отговорност или друго подходящо пълнолетно лице и/или квалифициран специалист ◆ Отчита се мнението, нуждите и опасенията на детето
<p>Кога се извършва оценката?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ◆ На възможно най-ранен етап на производството и преди повдигане на обвинението, с някои изключения; Ако елементите, които стоят в основата на индивидуалната оценка, се променят значително, индивидуалната оценка се актуализирана (най-късно) ◆ Жертвите следва да получават навременна оценка; когато елементите, които са в основата на индивидуалната оценка, са се променили значително, оценката следва да се актуализира в хода на производството; ◆ Следва обаче да бъде възможно повдигане на обвинение при липса на индивидуална оценка, при условие че това е в най-добрия интерес на детето. Такъв би могъл да бъде случаят например, когато детето е задържано в рамките на досъдебното производство и изчакването на изготвянето на индивидуалната оценка ще удължи ненужно срока на това задържане.

2.2 Таблица: Преглед на етапите на процедурите за провеждане/употреба на индивидуалната оценка

Бележка: Моля, дайте кратък преглед на процедурите с обобщен преглед в предоставената таблица, включително кога се извършва оценката, участниците в индивидуалната оценка, как се използва и от кого.

Фаза на производството	Процес на индивидуална оценка	Цел на индивидуалната оценка на тази фаза	Ангажирани участници/роли
	<p>Изготвя/актуализира ли се на тази фаза?</p> <p>Първа оценка на потребностите (проверка на обстоятелствата, потребности, свързани с психичното и физическото здраве)</p> <p>Задълбочена оценка</p> <p>...</p>	<p>Как се използва?</p> <p>Планиране и подготовка за разпитите/интервютата (наказателно разследване и производство за закрила на детето)</p> <p>Насочване към услуги (жертви)</p> <p>Решения за повдигане на обвинение, за отклоняване от наказателно производство, за възстановително правосъдие</p> <p>Решение за налагане на наказание (осъждане) и възстановително правосъдие след осъждането</p> <p>Решение за присъждане на обезщетение</p> <p>Мерки за закрила</p> <p>Социални мерки</p> <p>Мерки за здравеопазване</p> <p>Образователни мерки</p>	<p>Кои са те?</p> <p>Каква е тяхната роля?</p> <p>Да извършват оценката, да допринасят за нейното извършване, да се употребяват</p>
Сигнал за/съобщаване за престъпление	
Провеждане на разследване			
Мерки в досъдебната фаза			

Фаза на производството	Процес на индивидуална оценка	Цел на индивидуалната оценка на тази фаза	Ангажирани участници/роли
(заподозрян/обвинен) Мерки за закрила (жертви)			
Последващи разпити			
Фаза на съдебно производство			
Налагане на наказание			
Жертви: производство за присъждане на обезщетение Осъдени: Наказателни присъди/наказание лишаване от свобода,			
Подкрепа и достъп до услуги след края на производството			

2.3 Основни въпроси: Практиката на фокус

а) Как се осъществява оценката?

Вземете предвид следните елементи и въпроси по-долу:

I. Време на оценката

- ◆ Кога се провежда индивидуалната оценка?

II. Обхват на оценката

- ◆ Какво обхваща индивидуалната оценка?

III. Ангажирали участници

- ◆ Кой решава какъв да е обхватът на оценката, особено с оглед на възможността да се „адаптира тематичният обхват и степента на детайлност на дадена индивидуална оценка в зависимост от обстоятелствата по случая и фазата на производството?
- ◆ Как да се направи така, че тази възможност да не „предопредели“ или ограничи решенията и да се избегне вероятност оценката да не отрази важни елементи, които на пръв поглед не изглеждат съществени?

IV. Източници на информация за оценката

- ◆ Кой има принос за оценката? В случай че са интервюирани много на брой хора (например представител на училището или терапевт), как ще бъде отразена тази информация в окончателния доклад? С други думи, когато информацията е предоставена устно, по какъв начин се обработва тя? Кой отговаря за контролиране качеството на този процес? (изпраща ли се на самия източник писмено копие на устно предоставената от него информация и следва ли той/тя да потвърди коректността на съдържанието?
- ◆ Как се отразява това на правото на неприкосновеност на личния живот на детето?
- ◆ Кой участва в мултидисциплинарната оценка? (специалисти от примерни сфери, които биха могли да бъдат включени: специалисти в сферата на социалните услуги, психолози, специалисти по здравни грижи, педагози)
- ◆ Каква е ролята на адвоката на детето?
- ◆ Каква е ролята на родителя / настойника на детето?
- ◆ Кой може да предлага източници на информация за оценката въз основа на обстоятелствата или спецификите на детето?
- ◆ Как да бъде организиран обменът на данни (в случай че се осъществява в рамките на мултидисциплинарен екип) — една оценка или няколко, изпълнявани успоредно? Как да се процедира относно проблемите с поверителността?
- ◆ Какви механизми съществуват за обмен на информация и документиране на данни по конкретен случай в един доклад?
- ◆ Ангажиран ли е и по какъв начин адвокатът в гарантиране на поверителността?

V. Участие на детето в оценката

- ◆ Информирание на детето за процеса на извършване на индивидуална оценка с оглед осигуряване неговото ефективно участие. Кой ще бъде ангажиран, коя информация с кого ще бъде обменяна, как може да реагира детето на изготвения проект на оценката? Отчитане възрастта и зрелостта на детето.
- ◆ Как да гарантира детето, че мнението му ще е чуто и взето предвид?
- ◆ Какъв е характерът на очакваното съдействие от страна на детето?
- ◆ Как може да се отрази отказът на детето да сътрудничи?
- ◆ Достъпът до възстановителна интервенция представлява ли част от оценката?
- ◆ При какви обстоятелства е възможно съдействието на детето да бъде в разрез с правото му на защита? Как детето упражнява правото си на защита по време на оценката или при използване на резултатите от нея?
- ◆ По какъв начин следва да бъде ангажиран адвокатът? Съществува ли добра практика в това отношение?
- ◆ Необходимо ли е разговорите с децата или с други важни източници (като например полагащите грижи за децата, членове на семейството, учители), като част от оценката, да бъдат проведени по чувствителен с оглед на съдебните процедури начин, и ако това е така, как да бъде направено?
- ◆ С други думи, ако с детето се разговаря по въпроси, свързани с производството (например относно степента на отговорност), как да се подходи, така че да не се възпрепятства възможността на съда да проведе пряк разпит на детето?
- ◆ Използват ли се определени техники за интервюиране, за да се гарантира, че детето разбира смисъла на разследването, и за да се избегнат фактологични въпроси, касаещи престъплението, което е обект на въпросното разследване?
- ◆ Какви механизми и процедури съществуват с оглед на това да не се допусне оценката на обстоятелствата на детето, които са от значение за изложените в Директивата цели, да пречат разследването или да компрометираща валидността на свидетелските показания на детето? (може да е от значение в зависимост от това кога е направена оценката, например може да е преди или след приключване на разследването). Същевременно, има ли установени в хода на разследването факти, които следва да бъдат взети предвид при извършване на оценката?
- ◆ Какви механизми са налице, с цел да се гарантира, че оценката е проведена по щадящ детето начин и се гарантира неговото участие, да се осигури предоставянето на важна и необходима информация и да се избегне дистанциране или травмиране на детето?
- ◆ Каква е ролята на адвоката във връзка с това?
- ◆ След приключване на индивидуалната оценка кой следва да обсъди резултатите с детето? Какви (юридически) възможности съществуват за реакция на детето относно заявеното в доклада? С други думи, как се гарантира справедливо изслушване по време на процеса? И по-конкретно, кога се включват други източници на информация?
- ◆ Как може да се процедира по отношение на проблема с разпитването от твърде много хора на дете жертва и дете, което е заподозряно?

b) Вземане предвид на резултатите от оценката

- ◆ Налични ли са различни данни / доклади от различни организации?
- ◆ Съществува ли консолидиран резултат от оценката?
- ◆ Ако това е така, коя организация е водеща?
- ◆ Могат ли други организации, включени в мултидисциплинарната оценка, да вземат отношение по оценката в съда или да я използват в работата си за други цели, като например, терапевтични интервенции/такива, свързани с психичното здраве, комбинирани интервенции / терапия, включващи родители и дете, специална помощ за целите на образованието, закрила на детето?
- ◆ Предоставят ли се резултатите от оценката на детето и на неговия адвокат? Как се предоставя(т) резултата/ите на адвоката?
- ◆ Кои „компетентни органи“ получават резултатите от оценката? (например правоприлагащите органи, съдията, прокурорът, социалните работници, здравните работници, центровете за задържане?)
- ◆ Как компетентните органи използват оценката? Съществува ли систематичен и съгласуван подход за определяне на резултатите въз основа на различни видове данни, установени при оценката, или зависи от компетентния орган по всеки случай да определи как конкретните обстоятелства се отразяват на резултатите и решенията?
- ◆ Съществува ли правен механизъм, даващ възможност на детето да оспорва резултатите от индивидуалната оценка?
- ◆ Възможно ли е детето да поиска второ мнение?
- ◆ Съществува ли възможност различните компетентни органи да вземат различни решения (евентуално на различни етапи) и как се координира това между тях? Каква е ролята на адвоката по отношение на всеки от тях?
- ◆ Кой отговаря за това да се гарантира представяне на оценката пред съдията?
- ◆ Съгласно чл. 7 задължение единствено на държавите-членки ли е да направят необходимото ситуацията на детето да бъде представена на съдията за разглеждане или съществува и задължение и спрямо съдията да вземе предвид оценката при постановяване на решение? Длъжни ли са съдиите да вземат предвид целия доклад или могат да подберат само тези части, които сметнат, че имат отношение?

c) Разнородни съображения:

- ◆ Използване на технологии по време на съдебното производство (видеозапис/видео връзки)
- ◆ Механизми за наблюдение и отчетност и механизми, гарантиращи адаптирането на индивидуалната оценка по време на производството
- ◆ Гарантиране на справедливо изслушване: своевременно изготвяне на индивидуалната оценка, без продължителен период на предварително задържане
- ◆ В каква степен е валидна предишна индивидуална оценка за текущо съдебно производство? Как се определя това?
- ◆ Правото на неприкосновеност на личния живот срещу правото на информация (т.е. копие от преписката по делото на разположение) — индивидуалната оценка представлява ли част от материалите по наказателното дело (жертви и заподозрени)? Кой отговаря за това решение?
- ◆ Определяне обхвата и задълбочеността на индивидуалната оценка при леки престъпления

- ◆ Нанасяне на повече вреди при леки случаи. Извършване на оценка на деца, заподозрени за кражба на бонбони, би могло да им навреди и да ги заклейми в по-голяма степен, когато по случая не се работи ефективно и бързо.
- ◆ По отношение на ефективността:
 - ▶ Закрилата на дете жертва срещу правото на обвиняемия на справедлив съдебен процес (т.е. справедливо изслушване): каква е ролята и тежестта на индивидуалната оценка (резултата от нея)? Каква е нашата цел?
 - ▶ Подходящи мерки или присъда: каква е ролята и тежестта на резултатите от индивидуалната оценка? Кой отговаря за качеството и валидирането на индивидуалната оценка; за актуализирането на нейното

3. Въпроси за рефлексия относно въздействието, текущи предизвикателства и потенциални възможности за промяна

Въздействие на процеса на индивидуална оценка

- ◆ Колко ефективна е индивидуалната оценка? Съществуват ли някакви изследвания?
- ◆ Как би могла да е по-ефективна? Какво липсва или какво е нужно, за да се подобрят процесите на индивидуалната оценка?

Текущи предизвикателства

Съществуват ли аспекти в общото наказателно правосъдие, които биха могли да имат отражение върху процедурите за индивидуална оценка“

Въпроси за разсъждение:

- ◆ Общ подход/нагласа към правата на детето
- ◆ Общ подход към правосъдието, ориентирано към потребностите на децата
- ◆ Приемане на стандартите за правата на човека
- ◆ Общ подход към деца, които са заподозрени и обвинени в престъпления (налагане на наказания, мерки с цел закрила, отклоняване от наказателен процес, възстановително правосъдие?)
- ◆ Ограничения на този ресурс: основен въпрос от страна на властите — индивидуалната оценка на потребностите поражда потребности/задължения; в случай че те не могат да бъдат удовлетворени, ще има ограничен интерес към предприемане на оценки
- ◆ Разбиране на ползите и възможностите: как да се демонстрират ползите и възможностите пред децата, специалистите, публичния интерес за предприемане на ефективни индивидуални оценки.
- ◆ Каква е информираността на обществото относно правата/потребностите на децата жертви и децата, заподозрени и обвинени в престъпления?
- ◆ Кои са „радетелите“ за подобряване на системата (омбудсман? социални работници? политици? НПО? известни личности?)
- ◆ Други...

Какви други проблеми и възможни предизвикателства следва да се вземат предвид при разработване на индивидуални оценки на деца жертви и деца, които са заподозрени?

- ◆ Различни и понякога конфликтни цели и приоритети на индивидуалните оценки (установяване на фактите, определяне на потребностите, установяване на уязвимости, информация в помощ на съдебния процес / съдебното решение, решението за отклоняване от наказателния процес или за възстановително правосъдие и др.)
- ◆ Неприкосновеност на личния живот на детето срещу интервюиране на лица, които представляват източник на информация, и обмен на информация
- ◆ Интервюиране на детето преди разпита от полицейски служител с оглед провеждане на надлежен разпит от полицията срещу предпазване на детето от самоуличаване
- ◆ Необходимост от оценка с в голяма степен съдебномедицинска насоченост (за установяване на ограничен КИ (IQ) или диагнози, свързани с поведенчески разстройства)
- ◆ Необходимост от сериозен ресурс за извършване на надлежна индивидуална оценка/липса на определени ресурси за предприемане на индивидуална оценка/липса на ресурси и/или услуги, необходими за удовлетворяване на установени от индивидуалната оценка потребности
- ◆ Неподходящи процедури
- ◆ Липса на обучен персонал
- ◆ Употреба на технологии
- ◆ Липса на знания и умения
- ◆ Нагласи на персонала (например по отношение правата на детето)
- ◆ Яснота относно ролите на различните специалисти
- ◆ Липса на диалог между различни специалисти и на координационни механизми
- ◆ Приоритети на публичната политика: превенция, налагане на наказания, отклоняване от наказателен процес, възстановително правосъдие, интегриран подход с оглед благосъстояние/правосъдие, признаване/подкрепа (или не) на подход, основан на правата на детето

Потенциални възможности за промяна

- ◆ Какви изследвания/прегледи съществуват, отнасящи се до практиката в областта?
- ◆ Кой са основните заинтересовани страни в политиката, участващи в разработването/прилагането/мониторинга на резултатите от индивидуалните оценки?
- ◆ Какви дискусии са се провели на национално ниво по отношение на индивидуалните оценки и кого са включили?
- ◆ Ефективни случаи, включващи деца, които демонстрират необходимостта от използването на индивидуални оценки (основни факти/резултати и изводи – да бъдат включени в обучението)
- ◆ Добри/обещаващи практики, върху които могат да се надграждат

Кратък анализ на ключовите нужди и възможности (краткосрочни, средносрочни и дългосрочни), които се отнасят до:

- ◆ Повишаване на осведомеността за необходимостта от индивидуални оценки
- ◆ Разработване на процеси/практики за индивидуални оценки
- ◆ Подобряване на съществуващите процеси/практики за индивидуални оценки

Последвай ни

Terre des hommes in Europe

tdh-europe.org

twitter.com/TdhEurope

www.facebook.com/TdhEurope

Terre des hommes Hellas

www.facebook.com/tdh.greece

twitter.com/tdh_greece

Terre des hommes Romania

tdh.ro

www.facebook.com/TdhRomania

Child Circle

www.childcircle.eu

twitter.com/ChildCircle.EU

Child Rights Center, Serbia

cpd.org.rs

www.facebook.com/Centarzapravadeteta

Defence for Children The Netherlands

www.defenceforchildren.nl

twitter.com/DefenceChildren

www.facebook.com/DefenceForChildrenNL

**Social Activities and Practice
Institute, Bulgaria**

www.sapibg.org/bg

www.facebook.com/sapibg

Проект FOCUS е
съфинансиран от
програма „Права,
равенството,
гражданство“ на
Европейския съюз

